

80-річчя члена-кореспондента НАН України В.Й. ЛАКОМСЬКОГО

11 жовтня виповнилося вісімдесят років відомому ученому в галузі спеціальної електрометалургії і зварювання Віктору Йосиповичу Лакомському.

В.Й. Лакомський народився 1926 року в м. Краматорську на Донеччині. В 1945 р. закінчив металургійний технікум у Новокузнецьку Кемеровської області (Росія), а п'ять років потому — Запорізький машинобудівний інститут. Після завершення навчання в аспірантурі при Київському політехнічному інституті в 1954 р. захистив кандидатську дисертацію. Працював в Інституті машинознавства і сільгоспмеханіки на посаді вченого секретаря. Від 1957 року і донині професійне життя Віктора Йосиповича пов'язане з Інститутом електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України. В 1969 р. він успішно захистив докторську дисертацію. Упродовж 1975—1979 років був заступником директора з наукової роботи «УкрНДІспецсталі».

Завдяки ґрунтовним дослідженням у різних галузях техніки (металургії, зварювання, матеріалознавства та ін.) В.Й. Лакомський здобув високий науковий авторитет і визнання наукової спільноти. Він — автор оригінальних методик дослідження рівноваги системи «газ—рідкий метал» за різних способів нагріву в широкому діапазоні температур: від точки плавлення до точки кипіння металів. Уперше Віктор Йосипович на практиці довів

можливість легування металу азотом у широкому діапазоні концентрацій безпосередньо з газової фази. Результати цих робіт стали підґрунтям успішного розвитку нового наукового напрямку — дослідження закономірностей високотемпературної взаємодії газів, що перебувають у звичайному коливальному і збудженому дугою та плазмою стані, з рідкими металами.

Саме такий науковий підхід до розв'язання реальних технічних завдань дав змогу за короткий термін розробити теоретичні засади, технологію й обладнання, а також упровадити в промисловість один із способів спеціальної електрометалургії — плазово-дугову переплавку металів і сплавів. Цю роботу, що проводилася під керівництвом академіка Б.Є. Патона, відзначено в 1980 р. Державною премією УРСР у галузі науки і техніки.

Дослідження зі створення принципово нових самоспільних термохімічних катодів і на їхній основі — джерел електродуг тепла — дуготронів допомогли розробити унікальну технологію дугового зварювання відкритою дугою чорних і кольорових металів з вуглецевими матеріалами. Ця технологія широко використовується у виготовленні багатоамперних контактних вузлів електрометалургійних й електротермічних агрегатів як в Україні, так і за кордоном.

Нинішній етап наукової діяльності В.Й. Лакомського пов'язаний з вивченням фізичних властивостей і технологічних аспектів виробництва термоантрациту, що дає змогу змінити конструкцію електрокальцинаторів і технологію виробництва термоантрациту.

Як талановитий організатор науки Віктор Йосипович створив низку наукових підрозділів Інституту електрозварювання: 1958 р. — лабораторію газів у металах, 1968 р. — відділ плазмової металургії, 1979 р. — підрозділ інституту в Запоріжжі, а в 1995 р. — Запорізький науково-інженерний центр плазмової технології.

В.Й. Лакомський докладє великих зусиль для підготовки майбутньої кваліфікованої наукової зміни. Під його керівництвом захи-

щено 11 кандидатських дисертацій. Учений бере активну участь у науковому житті: виступає з доповідями і лекціями, є членом спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій, входить до складу редколегії журналу «Современная электрометаллургия». За видатні наукові здобутки ювіляру присвоєне звання Заслуженого діяча науки і техніки України.

Перу В.Й. Лакомського належить понад 500 наукових праць, серед яких більше 300 статей, 8 монографій. Учений має близько 200 авторських свідоцтв на винаходи і патентів, отриманих у різних країнах світу.

Наукова громадськість, колеги та учні щиро вітають Віктора Йосиповича з ювілеєм, бажають йому здоров'я, радості, активного творчого довголіття.

70-річчя академіка НАН України Ю.П. КОРЧЕВОГО

15 жовтня виповнилося сімдесят років знаному вченому в галузі енергетики академіку НАН України Юрію Петровичу Корчевому.

Ю.П. Корчевой народився 1936 року в Києві. Випускник Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. По його закінченні Юрія Петровича розподілили на кафедру фізичної електроніки, де в 1966 р. він успішно захистив кандидатську дисертацію. Від 1969 р. працював в Інституті електродинаміки АН УРСР на посадах старшого наукового співробітника та завідувача відділу, там і захистив докторську дисертацію. Від 1988 р. Ю.П. Корчевой — заступник директора з наукової роботи Інституту проблем енергозбереження АН УРСР, очолює відділення високотемпературного перетворення

енергії. Саме на базі цього відділення у 1996 р. було створено Науково-технічний центр (нині — Інститут) вугільних енерготехнологій НАН і Міністерства палива та енергетики України, директором якого став Юрій Петрович. За досить короткий термін йому вдалося перетворити інститут на провідну наукову установу у галузі енергетики, що отримала міжнародне визнання.

Сфера наукових інтересів ученого — розробка нових екологічно чистих технологій використання вітчизняного вугілля в енергетиці. На початку своєї трудової діяльності Юрій Петрович виконав великий цикл робіт із дослідження фізичних явищ у термоемісійно-плазмових перетворювачах теплової енергії на електричну з цезієвим наповненням. При цьому вперше було виявлене уні-